

Fiets onder controle

De naam van deze workshop zegt het eigenlijk al: in deze workshop leren de leerlingen hun fiets onder controle te krijgen en vervolgens ook onder controle te houden. Dit vraagt om een klein stukje theorie, maar we zetten vooral in op de **praktijk**. In deze workshop mag je het volgende verwachten:

- Een veilige fiets & veilig fietsgedrag

Voordat je op je fiets stapt controleer je het beste of alles nog in orde is. Wat hoort er allemaal op een veilige fiets te zitten? Hoe zie je of alles nog in orde is? Waar houd je het beste je boekentas? En wat verstaan we precies onder veilig fietsgedrag? De leerlingen komen het te weten in deze stoomcursus! Vervolgens controleren ze hun (bij voorkeur) eigen fiets om te zien of ze klaar zijn voor het vervolg van deze workshop.

- Fietsvaardigheden

In het tweede blok oefenen de leerlingen hun vaardigheden op de fiets. Op de buitenruimte van de school wordt een parcours voorzien waarbinnen zij zowel individuele vaardigheden als het fietsen in groep oefenen.

- Fietsvaardigheidstoernooi

Aan het einde van de workshop nemen de leerlingen het tegen elkaar op in een klein toernooi waarbij ze de geleerde vaardigheden kunnen tonen. Dit wordt gedaan in één of meerdere spellen die de klassen tegen elkaar spelen.

- Optioneel: fietstocht in de (school)omgeving (4e – 6e jaar)

Met de eerste- tot derdejaarsleerlingen kunnen we op deze manier heel gericht werken aan het versterken van hun kennen en kunnen. Dit alles binnen de veilige omgeving van het schoolterrein.

Voor leerlingen van het vierde tot zesde jaar kan je er als school voor kiezen om hen de geleerde vaardigheden ook direct in de praktijk te laten brengen op de openbare weg. Onder leiding van de hun leerkrachten en de VSV-lesgevers maken de leerlingen dan een fietstocht in de (school)omgeving. Als je hiervoor kiest, vragen wij je school om een route voor de fietstocht door te geven. Wij laten je op tijd weten wat de voorwaarden zijn waar deze route aan moet voldoen.

Let op: tijdens de fietsvaardigheidstraining testen onze lesgevers uitgebreid of de leerlingen de verschillende vaardigheden voldoende beheersen. Zij doen dit niet alleen om de leerlingen iets bij te brengen, maar ook om in kaart te brengen of de leerlingen er klaar voor zijn hun vaardigheden in de praktijk in te zetten. Is dit naar hun mening niet of onvoldoende het geval? Dan zal er geen fietstocht worden gemaakt. De tocht wordt dan vervangen door een ander onderdeel.

Aan het einde van deze workshop kunnen jouw leerlingen:

- de wettelijke uitrusting van een fiets benoemen.
- met een veilige fiets en gepaste fietsuitrusting het verkeer in gaan.
- (in een beschermde omgeving) fietsen in groep en de voornaamste verkeersregels hiervoor benoemen.
- reflecteren op hun eigen verkeersgedrag op de fiets.

Dode hoek in zicht

Jezelf zichtbaar aankleden in het verkeer is belangrijk, maar niet genoeg! Dit is de centrale boodschap van deze workshop. De leerlingen komen niet alleen te weten hoe zij zichzelf zo zichtbaar mogelijk kleden, maar ook hoe zij rekening moeten houden met de dode hoek: een plek waarbinnen je per definitie niet zichtbaar bent voor de ander.

De dode hoek lijkt een droog onderwerp, maar tijdens de Verkeersweek zorgen wij ervoor dat jouw leerlingen dit op verrassend veel verschillende manieren gepresenteerd krijgen. Hierbij vinden we het belangrijk om vol in te zetten op **interactieve werkvormen** waarbij leerlingen **ervaren** wat de dode hoek inhoudt en hoe complex het is om hier rekening mee te moeten houden.

De workshop is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Zichtbaarheid: hoe kleeft ik mij zo zichtbaar mogelijk?
- Dode hoek: stellingenspel
- Praktische spellen rondom de dode hoek
- Spel rond de bestelwagens
- VR-simulatie dode hoek
- Quiz

Na dit afwisselende programma kunnen jouw leerlingen:

- Zich onder verschillende omstandigheden zichtbaar maken in het verkeer.
- verwoorden waarom het voor bestuurders van zowel grote als kleine voertuigen zo complex is om rekening te houden met de dode hoek.
- anticiperen op voertuigen die willen afslaan of een manoeuvre willen uitvoeren.
- steeds op voldoende afstand achter een stilstaande vrachtwagen of ander (groot) voertuig blijven.

Bovenstaande doelen worden voor iedere graad uiteraard toegespitst op de verschillende manieren waarop de leerlingen zich in het verkeer verplaatsen. Leerlingen uit de derde graad zullen daarnaast de geleerde gevaren en attitudes met betrekking tot de dode hoek door kunnen trekken naar hun rol als (toekomstig) autobestuurder.

Risico's en ongevallen

Snel een berichtje sturen op de fiets, te snel rijden of oversteken wanneer het rood is: veel weggebruikers hebben zulk risicovol gedrag vast al weleens vertoond. In deze workshop maken de leerlingen **op een interactieve manier** kennis met de verschillende soorten afleiding en risicovol gedrag waar zij onderweg mee te maken kunnen krijgen. Aan de hand van stellingen die door de workshop heen aan hen worden voorgelegd, denken de leerlingen bovendien na over hun eigen gedrag in het verkeer.

De workshop wordt toegespitst op de vormen van afleiding en risicovol gedrag die het meest relevant zijn voor de leeftijdscategorie waarin de leerlingen zich bevinden. Dit betekent dat bij de 1^e tot 3^e-jaars de volgende onderwerpen worden besproken:

- GSM-gebruik in het verkeer
- Afleiding door muziek en praten
- (Niet) respecteren van de wegcode

Bij de 4^e tot 6^e-jaars komen de volgende onderwerpen aan bod:

- GSM-gebruik in het verkeer
- Snelheid
- Rijden onder invloed (alcohol & drugs)

Naast deze specifiek op de doelgroep gerichte onderwerpen, komen ook onderwerpen aan bod die voor iedereen relevant zijn. Zo wordt er eveneens aandacht besteed aan groepsdruk en zal er een rollenspel EHBO worden gespeeld om de leerlingen te leren hoe zij moeten handelen wanneer er een ongeval gebeurt. Tot slot maken de leerlingen ook kennis met de basisvaardigheden van reanimatie.

Na deze workshop kunnen jouw leerlingen:

- Hun eigen gedrag in het verkeer en de risico's die ze daarbij nemen inschatten.
- Verwoorden welke gevolgen groepsdruk met zich kan meebrengen in het verkeer.
- Gepaste eerste hulp verlenen bij een ongeval en de hulpdiensten alarmeren.
- de risico's benoemen van de voor hen meest relevante vormen van afleiding.

De leerlingen van klas 4-6 kunnen daarnaast:

- de risico's benoemen die snelheid met zich meebrengt.
- in eigen woorden uitleggen welke risico's er verbonden zijn aan alcohol en drugs in het verkeer.

Van A naar Beter

Met de auto is een verplaatsing niet altijd sneller gemaakt dan op de fiets, maar hoewel die fiets steeds tot je beschikking staat is het misschien niet altijd de meest aantrekkelijke keuze. In deze workshop dagen wij de leerlingen uit om na te denken over hun eigen verplaatsingsgedrag.

Klas 1 – 3

In een interactief spel maken de leerlingen eerst kennis met de voor- en nadelen van verschillende vervoermiddelen. Ook leren zij wat het STOP-principe precies inhoudt en passen dit toe in een concrete casus: we dagen hen uit om het meest passende vervoermiddel te kiezen voor een verplaatsing van punt A naar B!

Wanneer deze basics onder de knie zijn, verleggen de leerlingen hun aandacht naar hun eigen verplaatsingen. Met behulp van de Fietsbarometer, een digitale tool ontwikkeld door de UGent, brengen zij hun eigen schoolroute in kaart en denken zij na over de veiligheid van deze route. Ook bekijken zij met welke vervoermiddelen ze deze route in een 'standaard' schoolweek afleggen. Wat valt hen hierbij op? Wat gaat er al goed op deze route? Maar hoe kan het misschien ook veiliger? De antwoorden op deze vragen presenteren de leerlingen aan het slot van de workshop in een bevlogen pitch. Raden zij hun schoolroute aan of juist af als veilig te gebruiken weg voor de verplaatsingen van en naar school?

Na deze workshop kunnen jouw leerlingen:

- In eigen woorden uitleggen wat de voor- en nadelen zijn van verschillende vervoerswijzen.
- Het STOP-principe toepassen bij het plannen en maken van een verplaatsing.
- Inzicht tonen in hun eigen verplaatsingsgedrag van en naar school.
- (On)veilige verkeerssituaties op hun schoolroute herkennen en hierop anticiperen.

Klas 4 – 6

De leerlingen van deze klassen denken eerst na over hun eigen mobiliteit: ze bekijken hoe zij zichzelf in een 'standaardweek' verplaatsen en welke keuzes ze daarbij maken. Vervolgens dagen we hen uit na te denken over mobiliteit op het niveau van de samenleving: elke verplaatsing die zij en anderen maken heeft immers invloed op de wereld om ons heen. Tot slot komt de vraag op tafel welke duurzame oplossingen er zijn voor de problemen die een gevolg zijn van ons verplaatsingsgedrag.

Deze workshop is op een **heel toegankelijke en interactieve manier** samengesteld. Zo dagen we de leerlingen in een dilemmaspel uit na te denken over hun mobiliteit binnen 10 jaar. Ook gaan zij zelf aan de knoppen zitten om de mobiliteitsknoop te ontwarren in een digitale simulator. Daarnaast gaan zij in een slotopdracht zelf aan de slag met instrumenten uit de 'duurzaamheidstoolbox' om hun eigen visie op een duurzame toekomst uit te werken.

Na deze workshop kunnen jouw leerlingen:

- In eigen woorden uitleggen wat de voor- en nadelen zijn van verschillende vervoerswijzen.
- Het STOP-principe toepassen bij het plannen en maken van een verplaatsing.
- Inzicht tonen in (de impact van) hun eigen verplaatsingsgedrag.
- Verwoorden welke impact de keuze voor een bepaald vervoermiddel heeft op mobiliteitsvraagstukken zoals verkeersdrukke en duurzaamheid.
- Benoemen welke maatregelen kunnen worden genomen om te komen tot duurzame mobiliteit en de gevolgen van deze maatregelen inschatten.

Getuigen onderweg

De workshop 'Getuigen onderweg' staat volledig in het teken van de getuigenis van een verkeersslachtoffer, een naaste van een verkeersslachtoffer of een veroorzaker van een ongeval. Ze vertellen over wat ze meemaakten en de gevolgen daarvan. Die gevolgen zijn vaak ingrijpender en duren langer dan een kort krantenartikel doet vermoeden. Getuigen onderweg toont leerlingen de impact van een verkeersongeval en het belang van veilig verkeersgedrag. Daarnaast leren ze over leven met een beperking of over rouw.

De workshop is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- **Vorbereiding op de getuigenis**

De workshop start met een inleiding op de getuigenis gegeven door de VSV-lesgever. Deze gaat in gesprek met de leerlingen over verkeersongevallen of onveilige situaties die ze zelf meemaakten. Ook geeft de lesgever informatie over de getuige die komt spreken en de leerlingen denken na over mogelijke vragen die ze willen stellen.

- **Getuigenis + vragen stellen**

Vervolgens komt er gedurende 90 minuten een getuige van Rondpunt spreken. Door de tijdsduur van de getuigenissen missen de leerlingen waarschijnlijk de pauzetime bij jullie op school. Na de getuigenis geven we de leerlingen daarom een kwartier pauze.

- **Nabespreking:**

Na de pauze gaan de VSV-lesgevers weer aan de slag met de groepen voor een nabespreking. De leerlingen reflecteren hierbij op de getuigenis. Ook spreken zij met de lesgever over de motivatie die ze na de getuigenis voelen om zich veiliger te gedragen in het verkeer. Tot slot dagen we de leerlingen uit om deze motivatie om te zetten in een concreet voornemen met betrekking tot hun eigen verkeersgedrag.

Na deze workshop:

- Kennen de leerlingen het belang van veilig verkeersgedrag.
- Weten de leerlingen wat de impact kan zijn van een verkeersongeval.
- Kunnen de leerlingen concreet benoemen wat zij kunnen veranderen in hun eigen verkeersgedrag.

De auto: meer dan je rijbewijs

Voor leerlingen in de derde graad komt de mogelijkheid om hun rijbewijs te halen al erg dichtbij. Hun voorlopig rijbewijs kunnen zij immers aanvragen vanaf 17 jaar en een succesvol theorie-examen. In deze workshop vertellen we de leerlingen wat daar allemaal bij komt kijken.

Tegelijk betekent het rijden met een auto ook méér dan simpel het behalen van je rijbewijs. We laten de leerlingen ervaren hoe het is om zelf achter het stuur te kruipen en alles wat er om hen heen gebeurt in de gaten te houden. Dit doen we uiteraard niet in het echte verkeer, maar door het inzetten van Virtual Reality: op onze VR-brillen hebben we speciaal voor deze workshop een gloednieuwe simulatie laten maken!

Tot slot laten we leerlingen nadenken over de vraag of het tegenwoordig nog wel nodig is om je rijbewijs (meteen) te halen. Welke alternatieven zijn er momenteel voor de klassieke auto? En wat is eigenlijk de toekomst van de auto zelf?

Na deze workshop kunnen jouw leerlingen:

- Aangeven op welke verschillende manieren ze hun rijbewijs kunnen behalen.
- Benoemen welke alternatieven er zijn voor het gebruik van de (klassieke) auto.
- uitleggen met welke aspecten een autobestuurder rekening moet houden in het verkeer.
- Reflecteren op de vraag of ze daadwerkelijk hun rijbewijs willen behalen.

Het is mogelijk om bij deze workshop een **extra onderdeel** aan te vragen. Voor **€150,00 per dag** kan de tuimelwagen worden geboekt. Deze tuimelwagen wordt begeleid door onze VSV-lesgever in samenwerking met VSV-vrijwilligers. Zij laten de leerlingen aan den lijve de noodzaak van het dragen van de veiligheidsgordel ondervinden. Ook maken zij aan de hand van dit onderdeel duidelijk wat de impact van een aanrijding is en vertellen de leerlingen meer over de noodzaak om veilig de weg op te gaan.

Benodigheden per workshop

1. **Fiets onder controle**
  - 2 (ruime) lokalen, bij voorkeur op de gelijkvloerse verdieping. Zonder banken, maar met stoelen en projectiescherm/tv waarop de laptop van de lesgever kan worden aangesloten.
  - Ruim voldoende buitenruimte (minstens 20 x 20 meter) voor het uitvoeren van de fietsopdrachten (bv. deel van de speelplaats).
  - Goede internetverbinding (Wifi)
2. **Dode hoek in zicht**
  - Ruimte van minstens 20 x 20 meter voor een bestelwagen. De ruimte moet de hele dag afgebakend zijn en binnen een straal van 20 meter moet er stroomvoorziening zijn (bv. deel van de speelplaats).
  - 2 lokalen met banken, stoelen en projectiescherm/tv waarop de laptop van de lesgever kan worden aangesloten. Bij voorkeur liggen deze lokalen bij elkaar en zijn ze makkelijk te bereiken vanaf de bestelwagen.
  - Goede internetverbinding (Wifi)
3. **Risico's en Ongevallen**
  - 2 (ruime) lokalen met stoelen, banken en projectiescherm/tv waarop de laptop van de lesgever kan worden aangesloten. Deze lokalen liggen bij voorkeur bij elkaar.
  - Ruime turnzaal, refter of andere grote polyvalente zaal. De ruimte moet geschikt zijn om met één volledige klas EHBO-training in te volgen.
  - Goede internetverbinding (Wifi)
4. **Van A naar Beter**
  - 2 lokalen met banken, stoelen en projectiescherm/tv waarop de laptop van de lesgever kan worden aangesloten. Deze lokalen liggen bij voorkeur bij elkaar.
  - Computerlokaal en/of ICT-middelen zoals laptops of computers voor de leerlingen. Gelieve op de invulfiche aangeven voor hoeveel leerlingen je hierin tegelijk kunt voorzien. De VSV kan in beperkte mate (voor maximaal één klas) in materiaal voorzien.
  - Goede internetverbinding (Wifi)
5. **Getuigen Onderweg**
  - 2 lokalen met banken, stoelen en projectiescherm/tv waarop de laptop van de lesgever kan worden aangesloten.
  - turnzaal, refter of andere grote polyvalente zaal waarin 2 klassen kunnen samenkomen. Zorg ervoor dat deze zaal rolstoeltoegankelijk is.
  - Goede internetverbinding (Wifi)
6. **De auto: meer dan je rijbewijs**
  - 2 lokalen met banken, stoelen en projectiescherm/tv waarop de laptop van de lesgever kan worden aangesloten. Deze lokalen liggen bij voorkeur bij elkaar.
  - Indien extra onderdeel tuimelwagen geboekt: buitenruimte van minstens 10 op 15 meter. Vrije hoogte minimaal 3.5 meter bij een overdekte opstelling. Specifieke andere voorwaarden ontvang je na inschrijving.
  - Goede internetverbinding (Wifi)